

sát pedig lekapcsoltatta. Tehát egyetlen térre, a színpadra fókuszálta a nézők figyelmét, rutinosan. Egy előadás, ami valóban akar mondani valamit a világról. Tétje van, nem is kevés. Ha tetszik, ha nem, nem is ez a fontos, az alkotói szándék megkérdőjelezhetetlen.

A Rokokokokó mellett színházzá, közösségi eseménnyé bírt válni a zalaegerszegi Fokla Gyermektáncscsoport *Mámi meséi* című táncszínház jellegű játéka, és a lendvai Acht *Hallo* című előadása is.

Nagy kérdés, hogyan lehetne ezen a „tétlenségen” változtatni? Talán hasznos lehet szakmai képzést indítani darabválasztás, dramatizálás témájában, figyelembe véve a gyerekek, gyermekszínjátászok életkori problémáit, problémakörét. Ezen a – jelenleg fiktív – képzésen talán némi bátorságra, kritikus gondolkodásra is szert lehetne tenni...

Lenne tétje.

Egervári György

Tündérek – gyerekek

Szekszárd, Babits Mihály Művelődési Ház és Művészetek Háza, 2012. május 18.

A rendkívül gondosan szervezett, nagyon jó hangulatú találkozón tizenkét csoportot láttunk, a szünetekben pedig a szervezést vállaló tanszék két kiváló, animátorként is működő pedagógusát, akik afféle hangulatfelelősként és műsorközlőként voltak jelen. Jó kis nap volt.

A Garay-suli nem csak a szervezésben, de az előadások tekintetében is kitett magáért. Az egyik fő szervező, Csizmazia Ferencné két csoportja is bemutatkozott. Az első, a Garay Napsugár, első osztályosokból álló csapat, *Egérországba* kalauzolt el bennünket. Bár akad javítanivaló, elsősorban a figurák egyénítésében, tempóban és a szituációk kidolgozottságában – a játék jókedvűsége lehengerlő, a gyerekek lubickolnak a színpadi helyzetekben. Ugyanúgy, mint a nagyobbakból álló csoport, a Borbolya. Tőlük igazán felszabadult és kreatív játéktílusban afféle modern „Tanár úr kérem” füzért kapunk, *A tantermi ajtó kilincse* címmel. A rögtönzéseken alapuló, sajátélményű játék legnagyobb hibája, hogy valójában hiányzik az ellenpontot képező, jelentő tanár figurája.

A mezőnyben több alsó tagozatos csoport munkáját láttuk. A már említetten kívül itt volt a Csipet csapat, akik *Madarak gyűlése* címen, Rotkainé Pásztai Livia vezetésével, gyakorlatilag a már látott egeres játékot variálták, igaz, még sok kívánnivalót hagyva a megvalósításban, de örömmel és jó úton indulva a színjátékosok között.

A Nánai Aprók egy Benedek Elek szöveg alapján készült *Mi a manó, mese, ahogyan mi látjuk* című játékkal kiragyogtak a sorból. Jó szövegmondással, helyes megszólalásokkal, ügyes térkezeléssel dolgoztak, ez dicséri a csoportvezetőket, Árváné Rácz Máriát, Csabók Szilviát is. Megmelengették a szívünket az emberi gyarlóságok felvillantásával, hogy Jankó bizony csak kis unszólásra mond le ennivalójáról, még ha jószívűsége kamatozik is majd a játék során. Ha a még néhány hibácskát is javítanák, például feszesebbre vennék a ritmust, fokozásokat tennének az ismétlésekbe, teljes lenne az örömmük.

Ahogyan, mondhatni, teljes volt a Nánai Garabonciások *A hétfejű tündére* láttán. Lázár Ervin meséjét, s gondolom ezt általánosságban is, meglehetősen nehéz színpadi akcióvá rendezni, lírai gyönyörűségei kevéssé fordíthatók le a színpad nyelvére. Ezúttal sikerült – Kollárné Kuris Piroska és Orcskai Marianna vezetésével a csoport nagyon jól oldotta meg a feladatot. Színharmoníák, költőiség és mozgalmas, erőteljes akciók, belső indulatokká transzponált szövegek, kiváló vendégzsövegekkel dúsítva jellemzik az előadást, amely nagy élményt jelentett a számomra, s ha a vége is igazabbá, ezáltal fájdalmasabbá válna, az élmény még teljesebb lehetne.

Az alsó tagozatosok mezőnyében lépett fel a Mórággyi SzínLelők csapata. *A rátóti csikótojás* jól ismert történetével, Balogh Borbála vezetésével. A szöveg elejében rejltő buckában ők is elbotoltak (a szakmain átbeszéltük), de a jókedvű játszó, a sok ügyes lány és a karakteres fiúk rendkívül ígéretesek. A dramaturgiai problémák megoldása után az előadás jó szórakozást nyújthat majd a nézőknek, akik így is hálásak voltak az életrevaló csoport játékaért.

Az állatok nyelvén tudó juhász történetét állította színre a Rizi-Bizi Csoport. Ügyes formákat használnak, jól énekelnek, ám az előadás tempója túl gyors, a szituációk kidolgozása még nem tökéletes. Sajnálatos módon elmarad a tanulság is – ezt mintha tendenciaként is érzékelnénk, mármint hogy a boldog végre való vágyakozás miatt sokszor elmosódik a „tragikumot”, kihagyják a megleckéztetést, vagy éppen mindenki egymás nyakába borul. A paksi csoport vezetője Molnárné Fodor Andrea.

A Szárnyaló Sasok – Rotkainé Pásztai Livia szerint – valójában nem versenyre készültek, amikor elhozták a *Tündérke varázspálcáját* nekünk. De minden ilyen alkalom, lehetőség, csak hasznukra válhat, azért jöt-

tek el. Jól tették. Valószínűleg a látottakból építkeznek majd, és a következő alkalommal bemutatandó játékok pontosabb és örömtelibb lesz.

A felső tagozatos dombóvári Gézengúzoknak is vélhetően hasznára válik majd az idei élmény. Játékok – *Árgyélus és Tündérszép Ilona* története, Nyári Éva vezetésével – bármilyen lendületes is, két eleje és két vége van, s ezt mindenképpen korigálalni kellene. Van néhány remek találat a szereposztásban, szép kép a Nappal való találkozás – az összhatás mégis egyenetlen. Tény, hogy a gyerekek is nagyon eltérő szintjén állnak a színjátszás lépcsősorának. Reméljük, hogy nem adják fel, dolgoznak a szövegmondás minőségének javításán, és elhagyják a sablonos megoldásokat.

Sajátos szint jelentett a pécsi Krumplicukor Színjátszókör előadása. *Kósa Dóra* mintegy képes bibliát varázsolt elénk, rendkívül igényes, képzőművészeti ihletettséggű színpadképpel, a lehetőségek tükrében átgondolt jelmezekkel, amikor *Eszter könyvét* állította színre. Öröm volt az élőzene használata, valószínűleg a zenekar szolgáltatta a muzsikát, és figyelemre méltó az árnyjátékkal való kísérlet is. Mind ezen szépségek mellett sajnos elmaradt a színjáték egyéb rétegeire való koncentráció, a szövegmondás minősége, a drámává alakítás igénye. Tiszteletre méltóan sok munka van a háttérben, s rendkívül fontos az ismeretközvetítés is; amit jelenleg hiányoltunk, az a színház. Remélem, hamarosan ahhoz is eljut a csoport.

Izgalmas és újszerű megoldásokat kínált a dombóvári Mákvirágok csoport mesejátéka, Szécsi Magda tündérmesejének *Volt, ami nem volt* címmel színpadra állított változatában, Szalainé Balogh Erika rendezésében. Erős zenei effektek, hatásos képek, jó stilizált formák, varázslatos pillanatok jellemzik az előadást, amelyet különösen fontosá tesz témája, a cigánység eredetmeséje. Ha a játékok fegyelmezettebben és pontosabban tennék a dolgukat, könnyen lehetne nagyon szép az előadás. Így is örültem, hogy láttam.

A Várdomb-Alsónána településről érkezett Színvár *Emlékképek* című előadása furcsa keverék volt; különböző musicalrészletek, főként tánccal, illetve „tátika” üzemmódban megjelenítve, kis narrátor-jelenségekkel fűszerezve. Bevallom, értetlenül néztem az odaadón – ám véleményem szerint örömtelenül – dolgozó gyerekeket. Bízom abban, hogy a szakmai beszélgetésen sikerült a rendezőknek elmondani, milyen problémákat láttunk, és bízunk benne, hogy legközelebb gyerekközelibb előadásukkal találkozunk.

Tóth Zsuzsanna

Face to face: szemben a fésszel

Mezőberény, Orlai Petrich Soma Kulturális Központ, 2012. május 19.

Na, igen: a fésszűk igencsak rátelepedett életünkre. És gyakran kibírhatatlan módon. Hányszor üvöltözünk például versolvasás közben az első pad alatt telefonját birizgáló gyerekekkel: lehet, hogy én amúgy unalmas vagyok, de most épp egy Radnóti-verset hallhatnál te is, az osztály is, ha nem nyomogatnád szét a pillanatot.

És meghatározza a gondolkodásunkat is. A Békés megyei fordulóban is épp elégszer hallhattuk a fésszűk szót a színpadon. Volt, hogy csak a poén szándékával: hagyományos történetben egyszer csak előkerült a szó, esetleg a telefon is. Persze sokkal több munka kellene a „jajdeviccesek vagyunk” benyomás elkerüléséhez.

A körösladányiak előadása (Nyolcadikosok, *Facebook*, a rendező Sas Éva) viszont központi kérdéssé tette a virtuális és a valós találkozások ellentétét. A darab alapötlete: a gyerekek eldöntik, hogy megpróbálnak fésszűk nélkül élni egy hétig. Kínódnak is rendszeren, a suttyomfészézőket a többiek lehurrogják. Aztán a hét letelte előtt kiderül, hogy tanárnőjük viszont ráérezett az ízére. Mindebből akár jó játékot is ki lehetett volna hozni. Viszont az iskolai életet közelről látva kimódoltnak tűnik az alapötlet, és a vége is kidolgozatlan maradt.

Ha nem is ennyire fésszűkközpontosan, de sok előadásban jelent még meg a gyerekek elmagányosodása, a világ elszívárosodása. Az évek óta kiemelkedően szereplő dévaványaiak (Déva Dráma csoport) Boldis Julianna vezetésével két darabban is foglalkoztak a kérdéssel. Az *Ugye, mi jó barátok vagyunk?* című produkcióban a humor és a szomorúság együtt van jelen, egészen szép pillanatokkal. A *Lassítani kéne* (Ványai Művészeti Csoport) már sokkal egyoldalúbb volt. Itt a fekete lányok mindent megtettek, hogy a fehéret elpusztítsák, a végén elég látványosan fel is húzták a magát megadó lányra a fekete pólót. Nagyon hatásos előadás volt, a gyerekeken látszott a képzettség. A rendezőt arra biztattuk, hogy próbáljon meg kicsi szépséget, emberséget becsempészni az előadásba. Nem gügyögni kell persze, de az ennyire negatív szemléletmód már-már a hihetlenség területére csúszik. Zsúritársam azt a pillanatot emelte ki, amikor a gonosz a játékmackó szétlépése előtt önkéntelenül is megöleli azt, én Csehovra próbáltam hivatkozni.